

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2010 -03- 1 2
Meddelad i
Umeå

Mål nr
567-10 E
Kansli 2

SÖKANDE

Gammadata Instrument Aktiebolag, 556296-3503
Box 15120
750 15 Uppsala

Ombud: Lotten Blomkvist
Ahlford advokatbyrå
Box 1111
751 41 Uppsala

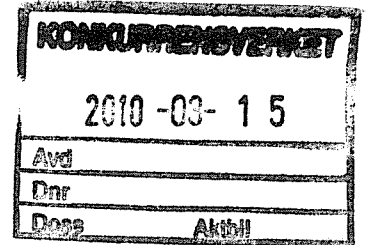
MOTPART

Umeå Universitet
901 87 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 27

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå universitet (universitetet) har infortrat anbud avseende Ramanspektrometer (dnr 242-2284-09) och beslutat att anta anbud från Kagaku Analys AB (K-Analys). Vid upphandlingen har öppet förfarande använts.

Genom interimistiskt beslut den 10 december 2009 förordnade dåvarande länsrätten i Västerbottens län (mål nr 2166-09) att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Gammadata Instrument Aktiebolag (Gammadata) yrkar i ansökan om överprövning att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse vidtagits på så sätt att utvärderingen ska göras om.

Universitetet bestrider bifall till ansökan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphand-

lande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas (12 kap. 1 § LOU).

Den upphandlande myndigheten ska ange hur sådana kriterier som anges i 12 kap. 1 § andra stycket LOU kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Om det enligt den upphandlande myndigheten inte är möjligt att ange viktningen av de olika kriterierna ska dessa anges i fallande prioritetsordning. Viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioritetsordning ska enligt 12 kap. 2 § LOU anges i

1. annonsen om upphandlingen,
2. förfrågningsunderlaget, eller i
3. en inbjudan att lämna anbud eller delta i förhandlingar.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts (16 kap. 2 § första stycket LOU).

UTREDNINGEN

Obligatoriska krav (s.k. skallkrav)

I anbudsförfrågan uppställs bl.a. följande obligatoriska krav (förfrågningsunderlagets Kravspecifikation under rubriken Anbudsförutsättningar - Anbudets utformning):

Ett komplett grundsystem med en mikro-Ramanspektrometer som erbjuder excitation svåglängder 488 nm, 633 nm och 1064 nm ska offereras som typsystem. Detta grundsystem ska möjliggöra Ramanmätningar med en spatiell upplösning på cirka 0,5 μm , vara anpassat för mapping, samt kunna hantera fasta prover (30*30*30 mm), tunna filmer samt lösningar i standardkuvetter. Alla ingående komponenter bör beskrivas noggrant. Därutöver ska i offerten beskrivas vilka tillägg som kan göras till systemet, priser för dessa, typer av uppgraderingar som kan göras samt olika typer av kringutrustning som är kompatibla med spektrometern.

Anbud ska omfatta följande punkter:

1. Teknisk beskrivning där bl.a. följande specifikationer ska framgå.
  - Systemets funktion och utformning, excitation svåglängder, optiska komponenter, mätområde.
  - Upplösning (optisk och spatiell).
  - S/N-kvot (och vid vilka mätförhållanden som denna erhålls).
  - Användningsförfarande – vilka provtyper som kan analyseras och om tilläggsatser finns för andra provtyper.
  - Specifikation av tilläggsmoduler.
  - Mjukvara för analys som ingår.
  - Specifikation av eventuella tilläggsprogram och pris för dessa.
  - Manual och program ska levereras på engelska.
2. Pris eller kostnadsuppgifter.
3. -

Referenser

Beträffande referenser anges bl.a. följande (förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter under punkten 6.0 och Kravspecifikation under rubriken Allmänna förutsättningar).

6.0 Referenser – Referenser som beskriver leveranser/uppdrag av motsvarande omfattning bör bifogas anbudet. Uppgift om kontaktpersons namn och telefonnummer anges. Universitetet kan komma att ta egna referenser och använda dem i utvärderingen.

Referenser – En lista med 3 institutioner eller företag som använder en Ramanspektrometer av den offererade typen eller liknande (skillnader bör poängteras) bör infogas i anbudet.

Utvärderingskriterier

Beträffande anbudsutvärderingen anges bl.a. följande (förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter) under rubrik 16.0 Anbudsutvärdering.

16.2 Skallkrav – I förfrågningsunderlaget med bilagor kan uttrycken skall och bör förekomma, vad avser krav på de produkter eller tjänster som upphandlingen omfattar. Om uttrycken skall eller ska har angivits avses krav som måste vara uppfyllda för att anbudet ska vara kvalificerat att gå vidare i anbudsbedömningen. Övriga krav kommer att bedömas och ligga till grund för utvärderingen.

16.3 Utvärdering – Det för universitetet ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas. I utredningen kommer följande kriterier att ligga till grund för bedömningen i prioriterad ordning samt viktat enligt nedan.

- (30 %) Systemets prestanda. I systemets prestanda väger universitetet in aspekter som flexibilitet (d.v.s. möjligheten att byta/uppgradera vissa komponenter såsom notchfilter, lasrar, detektorer, optiska spalter, etc). Signal-brusförhållande, upplösning, mättid, användarvänlighet, automatisering, mjukvara, reproducerbarhet och stabilitet. Kompatibilitet och möjlighet att konfigurera mot andra mätsystem, exempelvis AFM, SEM.
- (20 %) Möjlighet till spatiell upplösning med snabba mätningar av Ramansignalen från ytor (s.k. mapping eller imaging) är speciellt viktig då många prover är inhomogena.
- (20 %) Pris.
- (10 %) Referenser.
- (5 %) Kompletterande mätutrustning för mätningar vid olika förhållanden-temperaturer, i skyddsgas/vakuum, vätskor.
- (5 %) Support.
- (5 %) Garantier.
- (5 %) Leveranstid.

Utvärdering

I **utvärderingsdokumentet** anges följande.

Efter att ha genomfört en öppen upphandling av ett Ramanspektrometer-system via upphandlingssektionen vid Umeå universitet har 4 anbud inkommit som uppfyller skallkraven i upphandlingsunderlaget. Dessa 4 anbud är:

- Gamdata, Horiba-Yves-Jobin
- K-Analys, Renishaw
- Bruker
- BFI Optilas

Beslut: Enligt nedanstående utvärdering har vi kommit fram till att Renishaw erbjuder den för universitetet bästa lösningen för Ramanspektrometer. Universitetet avser därför att gå vidare med inköp av Renishaws system.

I upphandlingsunderlaget har listats som skalkrav att det inlämnade anbudet ska innehålla uppgifter så att ett Ramansystem med tre olika laserexcitationsvåglängder ska kunna ”komponeras” ihop. Dessa tre laservåglängder specificerades till 488 nm, 633 nm respektive 1064 nm. Vid test av de olika systemen har inte alla dessa excitationsvåglängder kunnat utvärderas, framför allt har excitationsvåglängden 633 nm inte testats i hög utsträckning. I gengäld har de flesta leverantörer som lämnat anbud haft väl fungerande diodlasrar med excitationslängd 785 nm.

Vid utvärderingen av systemen har universitetet utgått från de kriterier och den vikt för dessa som listats i upphandlingsunderlaget.

Kriterium	Horiba	Renishaw	BFI Optilas	Bruker
Systemprestanda	4 (1,2)	5 (1,5)	3 (0,9)	3 (0,9)
Mapping/Imaging	4 (0,8)	5 (1,0)	3 (0,6)	3 (0,6)
Pris	3 (0,6)	4 (0,8)	2 (0,4)	5 (1,0)
Referenser	4 (0,4)	5 (0,5)	2 (0,2)	4 (0,4)
Kompletterande mätutrustning	5 (0,25)	5 (0,25)	3 (0,15)	4 (0,20)
Support	5 (0,25)	5 (0,25)	3 (0,15)	5 (0,25)
Garantier	5 (0,25)	5 (0,25)	5 (0,25)	5 (0,25)
Leveranstid	3 (0,15)	5 (0,25)	3 (0,15)	3 (0,15)
Totalpoäng	3,90	4,80	2,80	3,75

Tabell 1. Siffrorna i parentes visar den slutliga poängen för detta kriterium efter att vikten multiplicerats med betyget.

Specifikation av ovanstående bedömningar:

- Systemprestanda: Vid tester och utvärderingar har universitetet kommit fram till att signal-brusförhållandet för de synliga lasrarna var likvärdigt

för Renishaws system och Horibas (Gammadatas) system. – Prestanda på mikroskop bedöms falla ut till Renishaws fördel. Egen, och övriga kollegors, erfarenhet är att Leica har en något bättre prestanda än Olympus. Mjukvaran har utvärderats genom att observera applikationsspecialisters arbete med universitetets prover. I dessa bedöms Renishaw och Bruker vara mest användarvänliga, samtidigt som de ger möjlighet till programkod, etc. för att lägga in egna programrutiner. För användarvänlighet ges bäst betyg till Renishaw, Bruker och Horiba, medan trippelmonokromatorsystem kräver helt andra användarfärdigheter som inte bedöms vara lämpliga för ett multianvändarlab. Samma bedömning ges för automatisering. Kompatibilitet mot andra mätsystem är specificerat med existerande partners för Renishaw och Bruker, vilket ger högst poäng på denna punkt.

- Mapping-Fast Imaging: På denna punkt är det endast Renishaws system som erbjuder verklig imaging genom den patenterade tekniken Streamline. Horibas teknik med duo-mapping är lovvärd, men den kan inte mäta sig i snabbhet med Renishaws teknik.

- Det pris som räknats fram i det offererade underlaget har justerats i möjligaste mån för att kunna jämföra de olika systemen. De slutliga priserna som då jämförts är:

- Renishaw 2 077 000 SEK
- Bruker 2 179 000 SEK
- Horiba 2 365 000 SEK
- BFI Optilas 2 617 500 SEK

I priserna ovan har Renishaws pris räknats ned med 70 000 SEK enligt offert för att göra jämförelsen med He-Ne laser 633 nm. Det har också räknats ned med 35 000 SEK eftersom systemet i detta läge ej behöver förberedas för AFM. Vidare har Renishaws system justerats ned med 2*49 000

SEK eftersom edgefilter för 514 nm respektive 457 nm ej behöver ingå i grundsystemet. (Totalt: -203 000 SEK)

Horibas pris har justerats ned med 2*69 000 SEK enligt edgefilter för 457 nm respektive 514 nm enligt ovan, men har justerats upp med 89 000 SEK för "Ramankammare" samt med 44 000 SEK för autofocus och 31 500 SEK för mjukvara för multivariatanalys. (Totalt 66 500 SEK)

- Referenser: Referenser från system i Norden som används inom akademisk forskning ger högst poäng.

- Support: Renishaw, Bruker respektive Horiba har fullt utvecklade servicecenter med mycket gott renommé samt svenska servicetekniker.

- Garantier: Likvärdiga för alla system.

- Leveranstid: Renishaw erbjuder cirka 3 månader, Bruker cirka 4 månader, medan BFI Optilas och Horiba inte ger någon uppgift.

I **tilldelningsbeslutet** anges bl.a. följande.

Ur den utvärdering som gjorts av Institutionerna för Fysik och Kemi framgår att anbuden uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda kraven. Mot denna bakgrund föreslås att K-Analys antas som leverantör. – Med hänvisning till den gjorda utvärderingen antas K-Analys som leverantör. Köpskillingen uppgår till 2 077 000 SEK.

PARTERNAS ANFÖRANDE

Parterna har, i ansökan om överprövning och senare skriftväxling, anfört bl.a. följande.

Gammadata

Universitetet har gjort en felaktig utvärdering av Gammadatas respektive K-Analys anbud. Universitetet har godtyckligt uteslutit och lagt till olika parametrar i de olika anbudsgivarnas anbudsmaterial och därigenom beräknat de olika anbudsgivarnas pris på ett icke förutsebart och felaktigt sätt. Universitetet har vid bedömningen inte heller beaktat samtliga i upphandlingsunderlaget uppställda utvärderingskriterier, samt felaktigt beaktat vissa andra utvärderingskriterier. Utvärderingen innehåller även vissa direkta felaktigheter rörande, för bedömningen, avgörande förhållanden. Med hänsyn till det viktsystem universitetet uppställt borde Gammadatas anbud ha erhållit högst sammanlagda poäng och därmed ha antagits som leverantör. Gammadata skulle följaktligen lida skada genom att upphandlingen avslutas utan att rättelse först vidtas.

Systemets prestanda, 30 %

Flexibilitet

Detta kriterium har inte beaktats vid utvärderingen.

Signal-brusförhållande

Såväl Gammadata som K-Analys anger i sina anbud att de använder fjärde ordningens kiselsignal. K-Analys specificerar signal-brusvärdet (S/N-värde) till 3:1. Gammadata visar med hjälp av ett spektrum ett högre S/N-

värde, 5:1. Mättiderna är likvärdiga. Gammapdata uppvisar en bättre känslighet samtidigt som man uppvisar en bättre konfokalitet. K-Analys har inte offererat något NIR-objektiv, vilket kommer att kraftigt försämra systemets känslighet när man använder 1064 nm lasern.

Gammapdata	K-Analys
514 nm och 633 nm: S/N=5/1	514 nm och 633 nm: S/N=3/1
1064 nm: 50X NIR-objektiv inkluderat i prisjämförelse 1.	1064 nm: Inget NIR-objektiv ger mycket dålig prestanda

Gammapdata offererar således ett system som uppvisar en bättre känslighet (bättre signal-brusförhållande). Trots det anger universitetet i sin utvärdering att K-Analys och Gammapdatas system är likvärdiga i detta avseende.

Upplösning

Upplösningen i de olika systemen har inte kommenterats i utvärderingen. Utvärderingskriteriet har således inte beaktats vid utvärderingen.

Mättid

Universitetet har inte identifierat några skillnader mellan Gammapdatas och K-Analys system beträffande mättid, vilket föranleder följande anmärkning. Mättiden bestäms av den integrationstid man måste använda sig av för att uppnå en acceptabel S/N-nivå vid en given mätning. Det är visat att Gammapdata erbjuder ett instrument med högre känslighet vilket medför kortare mättider.

Gammapdata	K-Analys
Bättre S/N-värde ger kortare mättid.	Sämre S/N-värde ger längre mättid.

Gammadata offererar ett system som uppvisar en kortare mättid än K-Analys för en given signalkvalitet. Eftersom universitetet inte kommenterat att Gammadatas mättid är bättre än K-Analys får det antas att denna fördel inte kommit Gammadata till del vid utvärderingen.

Mjukvara

Gammadata ifrågasätter om utvärderingen av detta kriterium har gått rätt till. För det första har ”användarvänlighet” redan bedömts i en annan del av utvärderingen varför ”användarvänlighet” inte ska bedömas under detta kriterium också. För det andra ifrågasätts det sätt som denna del av utvärderingen gått till på. Universitetet är van att arbeta med mjukvara från K-analys, men inte från Gammadata, och anser antagligen därför att den är mer lättarbetad. Detta utvärderingssätt gynnar otillbörligen K-Analys i upphandlingen eftersom företaget tidigare levererat system till universitetet. Ovannämnda hänsyn ska inte tas vid utvärdering av kriteriet ”mjukvara”. När det gäller t.ex. prestanda så är de båda mjukvarorna likartade. Universitetet noterar i utvärderingen att K-Analys ”ger möjlighet till program etc för att lägga in egna programrutiner”. Beträffande Gammadatas mjukvara finns inte någon sådan notering. Det går inte att se att denna egenskap framgår av K-Analys offert. Däremot har Gammadata offererat detta. Sammantaget är därför de offererade systemens mjukvara åtminstone likvärdiga.

Reproducerbarhet och kompatibilitet

Dessa kriterium har inte beaktats vid utvärderingen.

Kompatibilitet

Gammadatas systems kompatibilitet framgår i anbudets bilaga 3. K-Analys har i sitt anbud preciserat motsvarande. Gammadatas system medger emellertid ett större antal tekniker med vilket systemet kan kombineras, varför detta systems kompatibilitet således är minst lika bra som K-Analys.

Övrigt

Universitetet har tagit hänsyn till ”prestanda på mikroskop” inom ramen för utvärderingen av systemprestandan. För det första ska detta inte utvärderas. Det står ingenstans i förfrågningsunderlaget att prestanda på mikroskop kommer att bedömas, varför hänsyn inte ska tas till detta. För det andra – och för det fall detta kriterium trots allt ska utvärderas – är denna utvärdering felaktigt utförd. Genom hänsyn till personlig erfarenhet av Leicamikroskop kontra Olympusmikroskop kommer universitetet fram till att K-Analys mikroskop är bättre än Gammadatas. Utvärderingen brister i transparens i denna del.

Sammanfattning angående utvärdering av systemprestanda

Universitetet anger i sitt utvärderingsdokument att man poängsatt de olika underkriterierna till kriteriet ”systemprestanda”. Vid en samlad bedömning ges K-Analys 5 poäng och Gammadata 4 poäng. Nedan listas samtliga underkriterier som ska bedömas inom ramen för utvärderingen av systemprestanda. Det system som är bäst med hänsyn till vad som ska utvärderas enligt upphandlingsunderlaget har erhållit ett kryss i rutan för respektive underkriterium. För det fall systemen är likvärdiga i något avseende erhåller båda ett kryss.

Underkriterier	K-Analys	Gammadata
Flexibilitet	?	?
Signal-brusförhållande		X
Upplösning		X
Mättid		X
Användarvänlighet	X	X
Automatisering	X	X
Mjukvara	X	X
Reproducerbarhet	?	?
Stabilitet	?	?
Kompatibilitet	X	X

Med åberopande av bedömningen ovan borde Gammadatas system ha erhållit 5 poäng avseende systemprestanda istället för K-Analys.

Mapping eller imaging, 20 %

(Möjlighet till spatiell upplösning med snabba mätningar av Ramansignalen från ytor.) Gammadatas system är utrustat med all hård- och mjukvara som krävs för att genomföra snabb mapping och skapa Raman-images. Gammadatas system med "SWIFT" kan genomföra 20 000 mätningar på mindre än 2 minuter. Varje mätpunkt består av ett spektrum och varje mätning är gjord konfokalt eftersom systemet inte gör avkall på konfokaliteten när provet mappas. I K-Analys anbud förekommer det en del Raman-images, men ingen information om snabbheten i mätningarna. Den princip som används av K-Analys möjliggör inte heller en fullgod konfokalitet vid varje mätpunkt när man genomför snabb mapping, något som är önskvärt enligt utvärderingskriteriet i och med att spatiell upplösning betonas i samband med de snabba mätningarna.

Gammadata	K-Analys
Alla imagingmätningar görs med bibehållen konfokalitet när man använder SWIFT	Man måste göra avkall på konfokaliteten när man använder Streamline.
Visar 20 000 spektrum på två minuter	Finns ingen hastighetsinformation angiven.

Gammadatas system erbjuder bättre imagingprestanda. Trots det kommer universitetet fram till att K-Analys system är bäst och att Gammadatas system inte kan mäta sig med K-Analys. Universitetet har gett K-Analys 5 poäng i denna del och Gammadata 4 poäng. Med återopande av utvärderingen ovan borde K-Analys ha erhållit 4 poäng och Gammadata 5 poäng i denna del.

Pris för grundsystem som specificerats i skallkraven, 20 %

Universitetet har i sin prisjämförelse kommit fram till att K-Analys system har ett lägre pris än Gammadatas. För att komma fram till rätt jämförelseprisbelopp ska universitetet utgå från det billigaste offererade paket som uppfyller kravspecifikationen. Om en leverantör valt att inkludera överskottsprestanda i sin offert och detta medfört en dyrare offert, så ska det inte medföra att optioner ska läggas till på de konkurrerande leverantörerna i syfte att få tekniskt jämförbara system. Det högre priset för sådan överskottsprestanda ska belasta anbudsgivaren såvida det inte finns möjlighet att välja bort överskottsprestandan mot ett tydligt angivet prisavdrag. Överskottsprestandan som sådan kan bara beaktas vid utvärderingen om den omfattas av utvärderingskriterierna, i annat fall får universitetet denna ”på köpet”. Universitetet borde utgå från Gammadatas billigare paket för 2 025 000 kr eftersom det uppfyller samtliga krav i kravspecifikationen med följande justeringar. Enligt skallkraven i upphandlingen ska systemet möjliggöra mätningar på lösningar i standardkuvetter. För att uppfylla detta krav måste såväl Gammadata som K-Analys inkludera sina optioner för vätskeceller. K-Analys har offererat ett paket innehållande, utöver vad som angivits i skallkraven, en Argonlaser med tre laserlinjer inklusive filter till dessa (kravet var en laserlinje), en förberedd adaptation till ett AFM-system samt en NIR-laser (785 nm) istället för en HeNe-laser (633 nm). K-Analys anger i sitt anbud med vilka summor deras paketpris ska reduceras om des-

sa delar av paketet plockas bort, varvid kan utläsas; 120 200 kr för Ar-lasern, 35 000 kr för AFM-adaptionen, samt 70 000 kr för NIR-lasern.

Med ovan angivna förutsättningar får man följande prisjämförelse.

Gammadata	K-Analys
Paketpris 1 + option för vätskecell: $2\,025\,000 + 22\,400 = 2\,047\,400$ kr	Paketpris 1 – avdrag för 633-laser, endast en Ar-laserlinje samt AFM-adaption + tillägg för vätskecelloption: $2\,280\,000 - 70\,000 - 120\,200 - 35\,000 + 40\,000 = 2\,094\,800$ kr

Gammadata har offererat ett lägre pris än K-Analys. Det är värt att notera att utvärderingen av systemprestanda och mappingimaging har gjorts utifrån de egenskaper som finns när ovan nämnda funktioner tagits bort respektive lagts till. K-Analys har erhållit 4 poäng i denna del och Gammadata 3 poäng. K-Analys borde istället ha erhållit 3 poäng och Gammadata 4 poäng.

Referenser, 10 %

Det finns inga uppgifter i förfrågningsunderlaget eller de administrativa föreskrifterna angående vilken typ av referenser som efterfrågas, eller om vissa referenser är mer värda än andra. Det finns ingen beskrivning av hur utvärderingen av referenser kommer att gå till. Av lämnade referenser går att utläsa att Gammadata har stor erfarenhet av leveranser i hela världen, medan K-Analys endast har presenterat sju referenser. Om antal referenser har betydelse för utvärderingen borde Gammadata ha stor fördel framför K-Analys. Universitetet gynnar otillbörligen K-Analys genom att i utvärderingen framhålla betydelsen av viss referens trots att sådan inte utpekats i förfrågningsunderlaget. Utvärderingen strider mot såväl principen om transparens som likabehandlingsprincipen.

Gammadata	K-Analys
6 referenser, varav 3 avser system som används inom avancerad akademisk forskning i Norden. Erbjuder sig att presentera ytterligare 271 referenser.	7 referenser, varav 2 avser system som används inom avancerad akademisk forskning i Norden.

Gammadata har erhållit 4 poäng för sina referenser medan K-Analys erhållit 5 poäng. Gammadata borde åtminstone erhålla lika hög poäng som K-Analys i denna del, d.v.s. vardera 5 poäng.

Garantier, 5 %

I förfrågningsunderlaget anges att garantierna är likvärdiga för alla system. Såväl Gammadata som K-analys har erhållit 5 poäng för lämnade garantier. Gammadata lämnar ett år på-platsen-garanti utan undantag, medan K-Analys lämnar ett års garanti, förutom på lasrarna där drifttid kan utgöra en begränsning i garantitid. Det finns anledning att ge Gammadata högre poäng för garanti än vad K-Analys förtjänar, varför Gammadata bör ha 5 poäng och K-Analys rätteligen 4 poäng.

Leveranstid, 5 %

I utvärderingen har universitetet uppgett att Gammadata i sitt anbud inte angett någon leveranstid. Detta är felaktigt. Gammadata har i anbudet uppgett en leveranstid om 18 veckor efter order. För K-Analys har universitetet utgått från en leveranstid om 3 månader, vilket också är felaktigt. K-Analys har i sitt anbud uppgett en leveranstid om 4 arbetsmånader efter order. Det torde därvid vara ytterst liten skillnad mellan de olika anbuden då K-Analys tidsangivelse lämnar öppningar för tillägg för helger och ledighet. K-Analys har fått 5 poäng för leveranstid medan Gammadata endast fått 3 poäng. Gammadata borde erhålla 5 poäng i denna del.

Sammanfattning av poängsättning

Vid en korrekt utvärdering av anbuden borde Gammadatas anbud ha erhållit en högre sammantagen poäng än K-Analys och därmed ha varit det bolag som tilldelats uppdraget. Nedan sammanfattas den, enligt Gammadata, korrekta poängtilldelningen.

Utvärderingskriterium	Poäng K-Analys	Poäng Gammadata
Systemets prestanda	4 (1,2)	5 (1,5)
Mapping-imaging	4 (0,8)	5 (1,0)
Pris	3 (0,6)	4 (0,8)
Referenser	5 (0,5)	5 (0,5)
Kompletterande m.utr.	5 (0,25)	5 (0,25)
Support	5 (0,25)	5 (0,25)
Garantier	4 (0,20)	5 (0,25)
Leveranstid	5 (0,25)	5 (0,25)
Summa	4,05	4,8

Universitetet

Utvärderingsförfarandet

Utvärderingen har gjorts av universitetslektor Thomas Wågberg och professor Per Persson, som har mångårig erfarenhet av spektroskopiska mätningar och upphandling av spektroskopiutrustningar. Utvärderingen av anbuden har skett genom två faser; en kvalificerings- och en utvärderingsfas. Systemen som utvärderats är tekniskt sett mycket komplexa och innefattar närmare tusen olika tekniska komponenter. I utvärderingen har det av naturliga skäl inte varit möjligt att redovisa utvärderingen av samtliga enskilda komponenter. Istället har i huvudsak de centrala komponenterna valts ut, där de olika leverantörernas kapacitet skiljer sig åt, framför allt systemens slutgiltiga prestanda, pris etc, samt vissa nyckelfaktorer som har bedömts särskilt viktiga för att främja forskning. Detta betyder givetvis

inte att de andra faktorerna inte har beaktats i utvärderingen. En upphandling av detta slag vore omöjlig att genomföra via tekniska beskrivningar, dokument och telefonsamtal. Därför har universitetet tagit del av anbudsgivarnas system genom att delegater från universitetet har besökt testlaboratorier där anbudsgivarna har haft möjlighet att visa upp systemens prestanda. Demonstrationerna har varit tungt vägande i bedömningen av anbuderna. Som ett viktigt komplement till dessa demonstrationer har universitetet skickat fem identiska prover till vart och ett av respektive anbudsgivares produktionslaboratorium tillsammans med en tydlig provbeskrivning. Gammadata har i sina inlagor valt att helt bortse från resultatet av demonstrationerna av de erbjudna systemen. – Universitetet anser att förfrågningsunderlaget med tillräcklig tydlighet anger vilka omständigheter som skulle tillmätas betydelse och vilka kriterier som universitetet avsåg tillämpa vid utvärdering för att anbudsgivarna skulle kunna bilda sig en korrekt uppfattning om både uppdragets innehåll och bedömningsgrunderna för utvärderingen av anbuderna. Upphandlingen har därför genomförts på ett objektivt och transparent sätt som är förenligt med bestämmelserna i LOU och de gemenskapsrättsliga principerna.

Systemets prestanda

Gammadata har anfört att universitetet inom ramen för urvalskriteriet systemprestanda inte förefaller ha utvärderat andra punkter än S/N-förhållande, mikroskopprestanda, mjukvara, användarvänlighet och kompatibilitet. Även kriteriet upplösning har dock beaktats och bedömts i universitetets utvärdering inom ramen för systemprestanda (samt under punkten Mapping-Fast Imaging). De för universitetet viktigaste typerna av upplösningar är spatiell upplösning i x-y-led. Av kvalificeringskraven framgår tydligt att dessa i första hand avser upplösning i x-y-led. Detta följer också av kravspecifikationen på en upplösning av 0,5 mikrometer, vilket inte kan uppnås för någon annan typ av upplösning för något av de offererade sy-

stemmen. Det kan också konstateras att de övriga leverantörerna som lämnat anbud har tolkat upplösning på det sätt som universitetet avsett, nämligen spatiell upplösning i x-y-led. Att universitetet lagt tonvikt på just spatiell upplösning i x-y-led har också förtydligats för anbudsgivarna i samband med demonstrationerna. Men även med beaktande av både spatiell och spektral upplösning är det felaktigt att Gammadatas system skulle vara bättre än K-Analys. För spektral upplösning hävdar Gammadata att den längre fokallängden hos spektrometern ger en bättre spektral upplösning, men i själva verket är huvudsyftet med denna att kompensera för den lägre aberrationen i speglarna, i jämförelse med de linser som används av K-Analys. Den spatiella upplösningen i z-led respektive den spektrala upplösningen är också i stort sett jämförbar mellan Gammadata och K-Analys.

Konfokalitet är i princip detsamma som upplösning i z-led. Universitetet har inte efterfrågat eller omnämnt konfokalitet i de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget eller i de prover som utförts. Det saknas således skäl för universitetet att närmare bemöta vad Gammadata anført beträffande konfokalitet. De kriterier som Gammadata i övrigt har omnämnt inom ramen för systemprestanda har beaktats i utvärderingsprocessen.

Mättid och signal-brusförhållande har utvärderats genom provresultat från de mätningar som utförts, vilket Gammadata bortser från och istället gör en egen jämförelse för att analysera signal-brusförhållande och mättid. Utgående från proverna uppnår Gammadata och K-Analys i utvärderingen ett likvärdigt resultat i detta avseende.

Enligt Gammadata anges varken autofokus eller mjukvara för multivariatanalys i upphandlingsdokumenten. Mjukvara för analys som ingår återfinns i kravspecifikationen under rubriken p. 1 Teknisk beskrivning och i de administrativa föreskrifterna. Autofokus får anses vara ett grundfunda-

ment i användarvänligheten av ett system och användarvänlighet nämns i utvärderingskriterierna inom ramen för systemets prestanda. (Det kan också nämnas att autofokus och mjukvara är viktiga komponenter i Mapping-Fast Imaging.) Det har således varit självklart att beakta dessa kriterier i utvärderingen. Det är en självklarhet att mjukvara förutsätter användarvänlighet för att uppnå ett högt betyg i utvärderingen. Gammadatas mjukvara är i jämförelse med K-Analys sämre, eftersom mjukvarans användarvänlighet har bedömts vara sämre under demonstrationen som utfördes. Exempelvis lyckades inte applikationsteknikern, trots tre till fyra justeringar med mjukvarans hjälp, att kalibrera vågaxeln mot kisellinjen. Vid samtal med referenser har universitetet vidare fått negativa omdömen om Gammadatas mjukvara. Att användarvänlighet har beaktats inom ramen för andra utvärderingskriterier utesluter naturligtvis inte att det beaktas också vid bedömningen av mjukvara. Vad gäller möjligheten att på egen hand infoga makroprogram medger universitetet att formuleringen varit otydlig i utvärderingen och att Gammadata, precis som Bruker och K-Analys, har denna möjlighet. I utvärderingen har universitetet dock beaktat alla tre anbudsgivares kapacitet i detta avseende och formuleringen har alltså inte påverkat bedömningen. Påståendet att Per Persson och Thomas Wågberg skulle ha tidigare erfarenhet av K-Analys mjukvara är felaktig, då denna sågs för första gången i England under provtillfället.

Vad gäller kompatibilitet har Gammadata angett möjligt samarbete med olika leverantörer och priser avseende detta. Gammadata har i sitt anbud dock inte visat på något färdigt, nu existerande system och än mindre kostnaderna för ett sådant, till skillnad från K-Analys. Otydligheten i Gammadatas anbud på denna punkt har därför gett ett sämre betyg i jämförelse med K-Analys.

Gammadata har anfört att mikroskop inte omnämnts i utvärderingskriterierna. Mikroskopet är en viktig del av spektrometerns prestanda och ingår

exempelvis i kriteriet stabilitet, som omnämns i de administrativa föreskrifterna p. 16.3 inom ramen för systemets prestanda. Mikroskoperna som bedömts är de mikroskop som levererats med systemen. K-Analys har erbjudit Leica DM2500 och Gammadata Olympus BX41. Universitetet anser Leica DM2500 vara kvalitativt bättre än Olympus BX41.

Mapping-Fast Imaging

Mapping-Fast Imaging innebär möjlighet till spatiell upplösning med snabba mätningar av Ramansignalen från ytor. Gammadatas teknik SWIFT innebär att tiden mellan de olika mätpunkterna är förhållandevis kort jämfört med traditionell mapping med äldre typer av spektrometrar. Tekniken innebär dock att man, för att korta ned mättiden, måste mäta med mycket hög lasereffekt på varje punkt. Få typer av prover klarar sådan hög effekt utan att degraderas eller förändras. K-Analys har en patenterad teknik med Streamline, vilket innebär att leverantören kan utföra imaging i form av s.k. snabb mapping, som innebär insamling av spektran från flera punkter samtidigt med hög effekt och med lägre effekt på respektive punkt. Streamline ingår också i K-Analys pris. K-Analys erbjuder en betydligt större snabbhet genom den patenterade tekniken. Gammadata har en option, tekniken DuoScan, som utgör ett komplement till SWIFT, som kan förbättra prestanda i Mapping-Fast Imaging. Optionen medför dock en merkostnad om cirka 230 000 kr som inte räknats med i Gammadatas anbud. Om DuoScan inte beaktas i anbudet sjunker sålunda det pris som Gammadata tillräknats, vilket leder till ett högre betyg på priskriteriet, men i gengäld skulle Gammadata inte kunna erhålla det betyg de fått avseende Mapping-Fast Imaging. Det totala utfallet skulle därför vara oförändrat eftersom viktningen av kriterierna är identiska. Även med beaktande endast av Gammadatas baspaketpris är detta dyrare än motsvarande för K-Analys. Mot denna bakgrund har universitetet gett K-Analys ett högre betyg än Gammadata i fråga om Mapping-Fast Imaging.

Pris

Gammadatas anbud utgår från optioner i ett grundsystem, förberedelser för andra system samt filter. Det är nödvändigt att justera priserna i de inlämnade anbuden, d.v.s. ta hänsyn till de optioner som medfört ytterligare kostnader, eftersom det annars inte vore möjligt att ”nollställa” utvärderingen. I annat fall skulle motsvarande kostnader behöva dras bort från andra anbud. Förfarandet har varit likvärdigt och transparent i utvärderingen av alla system och utvärderingen har således inte brustit i detta avseende.

Referenser

Av de allmänna förutsättningarna i kravspecifikationen framgår att referenser i form av en lista med tre institutioner eller företag som använder en Ramanspektrometer av den offererade typen eller liknande bör infogas i anbudet. Det framgår vidare av de administrativa föreskrifterna p. 6 att referenser som beskriver leveranser/uppdrag av motsvarande omfattning bör bifogas anbudet och att universitetet kan komma att ta egna referenser och använda dem i utvärderingen. Universitetet har tagit referenser enligt den av Gammadata redovisade listan och eftersom Gammadata fick ett dåligt omdöme av en av dessa referenser gavs betyget 4 i utvärderingen. Att en anbudsgivare har omnämnt fler referenser än de tre som efterfrågats av universitetet saknar således betydelse för bedömningen.

Garantier

Vad gäller garantier är Gammadatas och K-Analys anbud i princip likvärdiga. Det beror på att drifttiden är så väl tilltagen att det inte är möjligt att

komma upp i den garanterade tiden på ett år när det gäller olika typer av lasermätningar.

Leveranstid

Universitetet medger att Gammadatas leveranstid av misstag inte noterats i anbudet och därför inte ingått i utvärderingen. Vid beaktande av de i anbudet specificerade leveranstiderna 18 veckor (Gammadata) och 12 veckor (K-Analys) innebär detta att K-Analys får betyget 5 och Gammadata $12/18 \cdot 5 = 3$. Betygsättningen av Gammadatas leveranstid förändrar således inte bedömningen i sak.

Sammanfattning

Universitetet har i förfrågningsunderlaget tydliggjort vilka omständigheter som skulle tillmätas betydelse och vilka kriterier som avsågs tillämpas vid utvärderingen av anbudet. Utvärderingsmetoden och dess tillämpning har möjliggjort en objektiv och transparent prövning och bedömning av anbudet som är förenlig med bestämmelserna i LOU.

K-Analys anbud har antagits med relativt stor marginal. För det fall länsrätten skulle instämma i delar av vad Gammadata har anfört och finna att universitetet har brutit mot bestämmelserna i LOU, skulle detta ändå inte förändra bedömningen att K-Analys fortsättningsvis utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Det bestrids därför att Gammadata har lidit eller kan komma att lida skada och det saknas därmed också på denna grund skäl att vidta åtgärder enligt LOU.

Gammadata

Universitetet har i sin utvärdering tagit hänsyn till kriterier som inte ställts upp i det aktuella förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget har således varit bristfälligt och upphandlingen strider mot principen om öppenhet och förutsebarhet.

Utvärderingsförfarandet

Av förfrågningsunderlaget kan inte utläsas att universitetet under utvärderingen skulle komma att vidta testmätningar och att dessa skulle ingå som en viktig del av utvärderingen. Förfrågningsunderlaget anger endast att den av anbudsgivarna uppgivna prestandan skulle komma att utvärderas. Vidare ifrågasätts genomförandet av aktuella demonstrationer och testmätningar. Trots Gammadatas uppmaning om att universitetet borde åka till Gammadatas applikationslaboratorium i Lille, Frankrike, för att få ta del av den senaste tekniken som offerten omfattade valde universitetet istället att endast besöka en av Gammadatas kunder i Umeå som har ett äldre system än det för anbudet aktuella och som inte innefattar tekniken SWIFT. Mot detta ska ställas att universitetet besökte Renishaw i England där man naturligtvis presenterades alla nyheter, m.m. avseende denna produkt samt fick provköra ett system med ”Streamline”. För det fall Gammadata varit införstådd med att de demonstrationer och testmätningar som vidtogs inte endast skulle visa på systemets möjligheter och funktionalitet, utan dessutom skulle ligga till grund för bedömningen av bl.a. systemens prestanda och därvid tillmätas stor betydelse, hade det varit av avgörande betydelse att även Gammadata gavs möjlighet att visa sin senaste produkt som motsvarar vad bolaget offererat. Att universitetet endast besökte Renishaw samt att det inte framgår av förfrågningsunderlaget att demonstrationer och testmätningar skulle ingå som en viktig del av utvärderingen innebär att det

aktuella förfrågningsunderlaget bristfälligt samt att upphandlingen i aktuellt avseende strider mot principerna om transparens och likabehandling.

De ovan nämnda mätningarna och utvärderingen av dessa framstår ha fått betydelse för bedömning av i vart fall systemprestanda och Mapping-Fast Imaging.

Systemets prestanda

Upplösning

Universitetet hävdar i sitt yttrande att systemens konfokalitet inte är av betydelse. Detta är en tämligen unik uppfattning bland kunder till konfokalramanmikroskop. Universitetet betonar att man i huvudsak är intresserad av instrumentets spatiella upplösning i x-y-led. Systemets konfokalitet har dock betydelse även för den spatiella upplösningen i x-y-planet eftersom man i stort sett alltid har en viss mån av penetrering av ljuset ner i provet vilket, i brist på konfokalitet, försämrar den praktiska rumsliga upplösningen i x-y-planet. Detta blir särskilt markant vid inhomogena prover. Instrumentets spatiella upplösning i x-y-led bestäms av mikroskopet och i huvudsak av det objektiv som används. Den numeriska aperturen (NA) hos ett objektiv bestämmer den rumsliga upplösningen i x-y-led och ett 100X objektiv med NA-värdet 0,9 kan inte matchas av det 50X objektiv som K-Analys offererat. Om de två instrumenten vore utrustade med samma objektiv skulle de ge likartad spatiell upplösning i x-y-planet. Gammadatas system kommer därför med nödvändighet att erbjuda en högre spatiell upplösning i x-y-planet.

Även vid en jämförelse av de acceptanskrav som specificeras i bilagan ”Acceptance test for Renishaw In Via” i K-Analys anbud och de uppmätta

data som Gammadata visar i bilaga till sitt anbud framgår det att Gammadata erbjuder en högre spatiell upplösning i x-y-planet.

I kravspecifikationen p. 1 framgår att universitetet lägger vikt vid systemets upplösning (optisk och spatiell). Eftersom universitetet hävdar att konfokaliteten inte är intressant måste det antas att universitetet med optisk upplösning menar spektral upplösning. Universitetet hävdar felaktigt att den spektrala upplösningen är jämförbar mellan de två systemen. De två tillverkarnas egna specifikationer visar med all önskvärd tydlighet att Gammadata offererar ett system med 2-3 ggr högre spektral upplösning. Vid en jämförelse av systemen med avseende på upplösning framkommer således att Gammadatas system är betydligt bättre än K-Analys avseende såväl spatiell upplösning i djupled som spektral upplösning, samt minst lika bra vad gäller x-y-planet.

Signal-brusförhållande

Universitetet har uppgett att utvärderingen av signal-brusförhållandet baserats på provmätningar, varför det hänvisas till resonemanget rörande testmätningar i avsnittet "Utvärderingsförfarandet". Enligt kravspecifikationen i upphandlingsdokumentet ska de offererade systemens signal-brusförhållande anges i anbudet. Utvärderingen ska med ovanstående resonemang således utgå från de mätdata som presenterats i de olika anbuden. Dessa mätdata visar tydligt att Gammadata offererar ett system med bättre S-/N-data. De mätresultat som erhållits i de provmätningar som universitetet refererar till är på grund av oklarheter i mätningarnas genomförande och mätparametrar ej heller tillräckligt dokumenterade för att utvärdera instrumentens känslighet. Universitetet kommenterar vidare inte det faktum att K-Analys offererat ett system med endast ett objektiv trots att systemet ska levereras med lasrar mellan 488 och 1064 nm. Känsligheten i det offererade systemet kan därmed inte baseras på de testmätningar som gjorts efter-

som dessa bara genomförts i det synliga området. Ett mikroskopobjektiv som är optimerat för det synliga området, i detta fall 488 och 633 nm, tappar ca 50 % i känslighet vid 1064 nm. Gammadata har därför offererat två objektiva, ett för det synliga området och ett för NIR-området. Gammadata har därför offererat ett system med bättre känslighet.

Mjukvara

Eftersom kunden arbetat med ett liknande system från K-Analys under lång tid utgår Gammadata från att universitetet är bekant med den mjukvara som kontrollerar den senaste generationen av instrument från K-Analys. Att ta hänsyn till detta i utvärderingen innebär ett otillbörligt gynnande av K-Analys. Användarvänligheten ska därför bedömas specifikt under det kriteriet, vid vilket de aktuella anbuden tilldelats samma poäng. Bedömningen av aktuell mjukvara ska inte påverkas.

Kompatibilitet

Universitetet hävdar att Gammadatas anbud rörande denna punkt inte visat på något färdigt system eller kostnaderna för ett sådant och har på grund av detta tilldelat Gammadata en lägre poäng. Universitetet har således på formell grund gett Gammadata lägre poäng trots att det i förfrågningsunderlaget inte angetts på vilket sätt universitetet anser att kompatibiliteten ska styrkas. Av de aktuella anbuden framgår att Gammadatas system medger ett större antal tekniker med vilket systemet kan kombineras. Trots det bortser universitetet från att Gammadatas systems kompatibilitet är minst lika bra som K-Analys, på grund av att Gammadata presenterat de bevis på kompatibilitet som universitetet tydligen önskar men inte efterfrågat i förfrågningsunderlaget.

Mikroskop

Det subjektiva ställningstagande som universitetet ger uttryck för i sin utvärdering, och återigen i sitt yttrande, väcker tvivel om även utvärderingen av de för upphandlingen aktuella produkterna har färgats av dylika subjektiva hänsyn.

Mapping eller imaging

Huruvida en högre ljuseffekt under kort tid eller lägre ljuseffekt under längre tid är bättre eller sämre för ett givet prov diskuteras frekvent. När det rör sig om bedömningen av en funktion där det råder oenighet inom vetenskapen om vilken metod som är att föredra borde universitetet, om man hade en åsikt i frågan, i förhand ha angett vilken metod som universitetet föredrar och som skulle komma att ge högst poäng. Eftersom detta inte gjorts är förfrågningsunderlaget bristfälligt och upphandlingen brister i fråga om förutsebarhet. Till följd av att universitetet inte besökte Gammadatas applikationslaboratorium har man från universitetets sida inte sett eller gjort några testmätningar med Horibas SWIFT-funktionen. Universitetets slutsatser kring Mapping-Imaging ifrågasätts därför även på den grunden.

Pris för grundsystem som specificerats i skallkraven

Att K-Analys offererat funktionalitet utöver vad som efterfrågats ska inte ligga Gammadata till last vid utvärderingen. I prisutvärderingen har universitetet, utöver Gammadatas paketpris, inkluderat en kammare som möjliggör att mikroskopet kan inneslutas, autofokus och mjukvara för multivariatanalys. Ingen av dessa optioner fanns efterfrågad i kravspecifikationen och ingen av dessa delar levereras särskilt ofta. När universitetet grundar sin utvärdering på optioner som inte omfattas av de i förfrågningsunderla-

get angivna skallkraven bryter det mot principerna om transparens och likabehandling.

Garantier

Enligt Gammadata saknar den tilltagna driftstiden relevans för bedömningen av de båda anbuden. Gammadata erbjuder en ettårig obegränsad garanti, medan K-Analys garanti innefattar vissa begränsningar rörande ingående lasrar. Nämnade begränsning borde leda till lägre poäng för K-Analys.

Leveranstid

Gammadata ifrågasätter riktigheten i uppgiften om att K-Analys leveranstid uppgår till 12 veckor. I K-Analys anbud anges att leverans normalt kan ske inom 3 månader från orderdatum, men att detta är beroende av slutlig konfiguration och produktionsstatus vid ordertillfället. Det bör härvid framhållas att ett anbud lämnas på anbudsgivarens risk. Nämnade skrivning innebär inte något fastställt åtagande och kan inte tillmätas betydelse vid bedömningen.

Universitetet

Universitetet har informerat om besöken på laboratorierna och tydliggjort vikten av testmätningarna för alla anbudsgivare. Upphandlingsförfarandet strider därför inte mot bestämmelserna i LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna.

Universitetet har besökt FOI i Umeå där laboratoriet är utrustat med samma modell som offererats i Gammadatas anbud (Labram HR). Trots att FOI inte hade optionen med Mapping-Fast Imaging gavs universitetet en god genomgång av hur Gammadatas teknik fungerar. Det är även viktigt

att notera att universitetets utvärdering av Mapping-Fast Imaging grundar sig på hur de olika teknikerna är uppbyggda, vilket inte kräver att tekniken visas konkret i drift. Att universitetet inte hade möjlighet att besöka laboratoriet i Lille kan således inte anses ha medfört att utvärderingen har genomförts på ett sätt som står i strid med LOU, då utvärderingen av systemen ändå har kunnat ske på ett likvärdigt sätt.

För universitetet har den spatiella upplösningen i x-y-led varit central och denna skiljer sig inte nämnvärt mellan Gammadatas och K-Analys anbud. Beträffande den spatiella upplösningen i z-led, som alltså inte varit central i utvärderingsförfarandet, har de båda anbudsgivarna dessutom listat samma prestanda (<2 mikrometer) i sina anbud. Gammadatas anbud kan således inte heller i detta avseende anses vara bättre än K-Analys.

Att anbudet innehåller olika objektiv påverkar inte den upplösning systemen kan uppvisa, eftersom ett standardmikroskop idag alltid utrustas med ett antal objektiv. Objektiv är att betrakta som enklare tillbehör till ett mikroskop och det är orimligt att tänka sig att anbudsgivarna skulle kunna offerera objektiv som täcker alla de mätsituationer som universitetet efterfrågar. Skillnaden i pris för ett 50X objektiv i jämförelse med ett 100X objektiv är också i sammanhanget försumbar.

Universitetet har inom ramen för utvärderingen av de olika tekniska komponenterna i mikroskoperna vid en samlad bedömning funnit att K-Analys system innehåller ett mikroskop med högre prestanda än det som Gamma-data erbjuder. Universitetet har således inte gjort en godtycklig bedömning av mikroskopens egenskaper.

Genom de mätningar som utförts på de olika proverna har universitetet kunnat utvärdera signal-brusförhållandet på ”verkliga” prover som kommer att användas i forskningen. Den information som getts angående test-

mätningarna har varit fullt tillräcklig för att göra en tillförlitlig och korrekt utvärdering. Det kan tilläggas att de värden som redovisas i det acceptance-test som Gammadata åberopar inte kan användas, eftersom siffran för signal-brusförhållande 5:1 som Gammadata anger i sitt yttrande inte kan utläsas ur deras anbud. K-Analys har i sitt acceptance-test redovisat siffran 3:1. Gammadata har även mätt under 600 sekunder medan K-Analys mätt under 300 sekunder. Detta innebär att mättiderna inte är jämförbara och att signal-brusförhållandet under korrigering blir 3:51 för Gammadatas del. Det saknas vidare uppgift om vilken lasereffekt och vilket objektiv Gammadata använt.

Kostnad måste av naturliga skäl beaktas i en utvärdering där kompatibilitet ska bedömas, eftersom det är möjligt att göra i princip alla system kompatibla genom att bygga om dem från grunden. Kostnaden får således ofrånkomligen betydelse för bedömningen av ett visst systems kompatibilitet och får anses ingå som en av förutsättningarna vid sedvanlig tolkning av begreppet.

Gammadata

En jämförelse av de olika anbuden måste utgå ifrån ett system som uppfyller fastställda krav. I förevarande fall har universitetet i sin utvärdering inte tagit hänsyn till att K-Analys anbud inte har inkluderat något NIR-objektiv, trots att det behövs för att uppfylla kravspecifikationen. Jämförelsen har därmed lett till ett missgynnande av Gammadata, som inkluderat ett nödvändigt objektiv, eftersom Gammadatas anbud därmed framstår som dyrare.

DOMSKÄL

Utvärdering – poängsättning av olika kriterier

Enligt Gammadata har universitetet gjort en felaktig utvärdering, godtyckligt uteslutit och lagt till olika parametrar i anbuds materialet och beräknat anbudsgivarnas pris på ett felaktigt sätt. Universitetet har enligt Gammadata inte heller beaktat samtliga uppställda utvärderingskriterier, samt även felaktigt beaktat vissa andra utvärderingskriterier.

Utvärderingskriterierna Systemets prestanda, Mapping/Imaging och Garantier

Gammadata hävdar att deras system borde ha tilldelats högre poäng än K-Analys vad gäller kriterierna Signal-brusförhållande och Mättid, och i vart fall lika hög poäng som K-Analys avseende kriterierna Mjukvara, Kompatibilitet (samtliga underkriterier till Systemets prestanda). Vidare anför Gammadata att deras system borde ha tilldelats högre poäng än Gammadatas system avseende kriterierna Mapping/Imaging och Garantier.

Förvaltningsrätten konstaterar att en upphandlande enhet har ett relativt betydande bedömningsutrymme vid värdering av kriterier samt att det ankommer på sökanden att visa att poängsättningen är felaktig. Vad som anförts av Gammadata visar enligt förvaltningsrättens mening inte att poängsättningen av Systemets prestanda, Mapping eller Imaging, som förklarats i universitetets yttrande till förvaltningsrätten, skulle vara felaktig.

Utvärderingskriterierna Pris, Referenser och Leveranstid

Enligt Gammadata har universitetet vid prisutvärderingen bl.a. inkluderat optioner som inte omfattas av de i förfrågningsunderlaget angivna skall-

kraven. Gammadata anför vidare att universitetet bl.a. otillbörligen gynnat K-Analys vid utvärderingen av kriteriet Referenser.

Universitetet har medgett att Gammadatas leveranstid av misstag inte ingått i utvärderingen och att bolaget därmed tilldelats för låg poäng. Förvaltningsrätten finner att det föreligger vissa oklarheter avseende utvärderingen av kriterierna Pris och Referenser och att detta kan ha medfört att Gammadata tilldelats en lägre poäng i dessa avseenden. Däremot har Gammadata enligt förvaltningsrättens mening inte visat att K-Analys felaktigt erhållit för höga poäng vid utvärderingen av de ovan nämnda kriterierna. Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningsrätten att Gammadata, även om de skulle tilldelas maximal poäng för kriterierna Pris, Referenser och Leveranstid, inte kan konstateras lida eller riskera att lida skada eftersom Gammadata vid en sammanräkning erhåller totalt 4,50 poäng (+0,60), att jämföras med K-Analys 4,80.

Utvärdering – Förfarandet vid genomförande av demonstrationer

Gammadata ifrågasätter att universitetet bortsett från Gammadatas uppmaning att besöka företagets laboratorium i Lille för att få ta del av den senaste tekniken som offerten omfattade, och istället besökt FOI:s laboratorium i Umeå där man har ett äldre system än det nu aktuella. Däremot har universitetets representanter besökt konkurrenten Renishaws laboratorium i England.

Av utredningen i målet framgår bl.a. att FOI:s laboratorium i Umeå, vid tidpunkten för universitetets besök, varit utrustat med en Ramanspektrometer av samma modell som offererats i Gammadatas anbud, dock utan optionen Mapping-Fast Imaging. I avgivet yttrande i målet anger Universitetet att man erhållit en god genomgång av hur Gammadatas system fungerar samt att utvärderingen av Mapping-Fast Imaging grundar sig på hur tekni-

ken är uppbyggd, vilket inte kräver att tekniken visas konkret i drift. Med bakgrund av ovanstående finner förvaltningsrätten det inte visat att denna del av utvärderingen har genomförts i strid med principen om likabehandling eller någon av bestämmelserna i LOU.

Förfrågningsunderlaget

Gammadata hävdar att det förelegat brister i förfrågningsunderlaget avseende bl.a. utvärderingskriterierna Referenser och Kompatibilitet samt att det inte angetts att demonstrationer och testmätningar skulle ingå som en viktig del av utvärderingen.

I fråga om hur detaljerat ett förfrågningsunderlag bör vara har Regeringsrätten uttalade bl.a. följande (RÅ 2002 ref. 50). I kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandling och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, det vill säga att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Även om en precisering av vad som ska utvärderas, i detta fall beträffande referenser, kompatibilitet, m.m, kunde ha varit önskvärd, är det enligt förvaltningsrättens mening i förevarande fall inte fråga om sådana omfattande brister som medför att anbudsgivarna saknat möjlighet att kunna förutse vad som ska komma att bedömas vid utvärderingen och därmed kunna läg-

ga ett konkurrenskraftigt anbud. Kraven på förutsebarhet och transparens har därför inte åsidosatts i denna del.

Universitetet har i förfrågningsunderlaget inte angett att delar av utvärderingen kommer att grundas på resultatet av laboratedemonstrationer och testmätningar. Enligt förvaltningsrättens mening utgör detta en brist i förfrågningsunderlaget eftersom uppgifterna avseende utvärderingsförfarandet inte varit tillräckligt precisa för att anbudsgivarna ska kunna förutse vad som kommer att bedömas vid utvärderingen. Emellertid har denna upphandling avsett inköp av komplicerad teknisk utrustning där dylika demonstrationer och testmätningar framstår som ett naturligt led i utvärderingsförfarandet. Av utredningen i målet framgår även att samtliga anbudsgivare erhållit information om förfarandet. Förvaltningsrätten finner därför att det inte är sannolikt att anbuden skulle ha utformats annorlunda om upphandlingen genomförts på ett annat sätt.

Vad som i övrigt anförts av Gammadata medför inte att upphandlingen kan anses strida mot de gemenskapsrättsliga principerna eller bestämmelserna i LOU.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att de omständigheter Gammadata anført inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen brutit mot bestämmelserna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EU-rättsliga principerna på sådant sätt att Gammadata lidit eller kan komma att lida skada. Gammadatas ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Hases Per Sjöblom

Lagman

Målet har föredragits av Kristin Persson.